

Univers Pedagogic

pro

45 (928),
12 decembrie 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

GRUPURILE DE LUCRU PENTRU EDUCAȚIE DIN CHIȘINĂU ȘI TIRASPOL REIAU DIALOGUL

La 6 decembrie 2024, grupurile de lucru pentru educație din Chișinău și Tiraspol s-au reunit într-o ședință online, susținută de Misiunea OSCE în Republica Moldova. Acesta a fost primul dialog oficial după o pauză de aproape doi ani, fiind o oportunitate importantă pentru reluarea discuțiilor privind situația învățământului în regiunea transnistreană.

Delegația Chișinăului a fost condusă de secretarul de stat al Ministerului Educației și Cercetării, Valentina Olaru, care este și coordonatorul grupului de lucru. La întâlnire au participat și directorii celor opt instituții de învățământ cu predare în limba română din regiunea transnistreană.

Un subiect prioritar al discuțiilor a fost asigurarea cu sedii proprii pentru două licee importante - Liceul Teoretic „Evrika” din Râbnița și Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfânt”

din Grigoriopol. Chișinăul a reamintit că, conform unui acord din 2017, s-a convenit asupra unui dialog continuu pentru îmbunătățirea condițiilor de învățământ, însă până în prezent nu s-au făcut progrese semnificative în acest sens.

Un alt punct critic a fost majorarea tarifelor la serviciile comunale pentru școlile cu predare în limba română, aplicată de Tiraspol începând cu 1 ianuarie 2024. Creșterea semnificativă a prețurilor, în unele cazuri și cu procente de până la 500%, afec-

tează grav resursele financiare ale acestor instituții. Chișinăul a subliniat că aceste măsuri unilaterale sunt în contradicție cu acordurile existente și a solicitat respectarea acestora fără politicizări.

De asemenea, s-a discutat despre îmbunătățirea condițiilor de siguranță la școlile din regiune, inclusiv respectarea cerințelor sanitare-epidemiologice și antiincendiare. Chișinăul a explicat că dificultățile legate de sedii necorespunzătoare și tarifele majorete îngreunează implementarea acestor măsuri.

În încheiere, părțile au convenit ca următoarea ședință a grupurilor de lucru pentru educație să aibă loc în primul trimestru al anului 2025, continuând astfel procesul de negociere și colaborare pentru îmbunătățirea condițiilor educaționale din regiune.

Ministerul Educației lansează granturi școlare de peste 4 milioane de dolari

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a lansat Programul de Granturi Școlare, destinat îmbunătățirii calității educației în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal din Republica Moldova. Cu un buget total de peste 4,32 milioane de dolari, programul include 120 de granturi, fiecare în valoare de 36.000 de dolari, care vor fi acordate prin concurs școlilor eligibile.

lor interactive, evaluarea eficienței a performanțelor școlare și creșterea accesului fetelor la domeniile STEM.

Programul se înscrie în cadrul Proiectului „Îmbunătățirea Calității Educației” (EQIP), implementat de MEC cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale, Parteneriatului Global pentru Educație și Fondului Fiduciar cu Donatori Multipli.

Instituțiile interesate pot depune dosarele până la 31 decembrie 2024, iar detaliile suplimentare sunt disponibile pe site-ul oficial al MEC.

Proiectul EQIP, derulat în perioada 2023-2029, include, pe lângă aceste granturi, renovarea a 15 școli și 15 grădinițe, dotarea a 400 de instituții cu echipament modern și crearea de programe de mentorat pentru elevii defavorizați.

Granturile vor finanța proiecte menite să modernizeze procesul educațional, să promoveze metode inovatoare de predare și învățare și să sprijine elevii dezavantajați. Domeniile prioritare includ digitalizarea educației, dezvoltarea metode-

Sărbătoarea excelenței studențești la UPSC

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a organizat recent „Gala Performanțelor”, un eveniment festiv, în cadrul căruia au fost premiați cei mai buni studenți ai universității. Direcția Studenți și Servicii Sociale a reușit să organizeze o adevărată sărbătoare a excelenței academice prin atmosfera vibrantă și plină de energie, specifică tineretii.

Unul dintre momentele emblematiche ale serii a fost desemnarea câștigătorilor concursului „Studentul Anului”. Distingții au fost acordate celor mai dedicați și performanți studenți, care au depus dosarul pentru a participa la ediția 2024:

Diploma de Excelență: Natalia Cebanu (Facultatea de Științe ale Educației);

Diploma de Gradul I: Adriana Ghicov (Facultatea de Științe ale Educației), Daniela Artemciuc (Facultatea de Limbi și Literaturi Străine);

Diploma de Gradul II: Tatiana Kosorotova (Facultatea de Filologie și Istorie), Carmen-Emilia Pinzaru (Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială), Iana Cerneavscăia (Facultatea de Biologie și Chimie);

Diploma de Gradul III: Ana Cărbune (Facultatea de Filologie și Istorie), Cristina Ceban (Facultatea de Psihologie și

Psihopedagogie Specială), Arina Brigalda și Mihai Lungu (Facultatea de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale);

Mențiuni: Mădălina Movilă și Anastasia Caledji (Facultatea de Filologie și Istorie), Adriana Gușanu (Facultatea de Arte Plastice și Design), Cătălina Tricolici (Facultatea de Științe ale Educației), Alina Ciorchin (Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială).

Studenților premiați le-au fost acordate diplome și premii bănești din partea UPSC, vouchere din partea sponsorilor ediției (Compania de Construcții „Inamstro”, Organizația „Superlike”, „Dulcinella”

ș. a.). Evenimentul a fost o adevărată sărbătoare a muncii, pasiunii și excelenței studențești, fiind o dovadă a valorii și dedicației tinerelor talente de la UPSC. Rectorul Universității, Alexandra Barbăneagră, alături de cadrele didactice și decani, a subliniat importanța acestei sărbători în viața academică a universității, încurajând studenții să continue să se implice activ și să promoveze în continuare excelența în educație.

Programul artistic, susținut de studenții UPSC, a adus un plus de emoție, completând atmosfera vibrantă a evenimentului.

Începe campania de abonare la Univers Pedagogic Pro!

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al I.S. Poșta Moldovei sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro –
mereu alături de tine!

A fost lansat un concurs de stagii cu bursă pentru anul 2025

Un nou concurs de stagii plătite pentru studenți, tineri absolvenți și profesioniști care doresc să își reorienteze carierele a fost lansat de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). Stagiul va începe în data de 3 februarie 2025 și va dura până la patru luni. Bursa lunară va fi de 3 000 de lei net, frecventarea stagiilor menționate oferind posibilitatea de a dezvolta abilități profesionale în sfere ce țin de piața de capital, drept, protecția consumatorilor de servicii financiare și suport consumatori.

Termenul limită pentru depunerea dosarelor de concurs este 17 ianuarie 2025. De remarcat că participanții vor avea oportunitatea de a acumula

experiență practică și de a se familiariza cu specificul activității CNPF. Domeniile de stagiul disponibile sunt: Departamentul Juridic; Direcția Suport Consumatori; Departamentul Piața de Capital și cel de Supraveghere a Protecției Consumatorilor.

Până în prezent, 2 tineri au fost angajați în cadrul Departamentului Juridic al CNPF, drept urmare a stagiului realizat la autoritatea de supraveghere. De specificat că în perioada 1 februarie – 31 mai a.c. au fost selectați 5 tineri, care au efectuat un stagiul de practică organizat de Comisia Națională a Pieței Financiare, ei beneficiind de burse lunare a câte 3 000 de lei.

Cor UPP

Rețeaua Școlilor Model: Liceul „A. Pușkin” din Ungheni, inclus în sistem

Liceul Teoretic „Aleksandr Pușkin” din Ungheni a fost inclus în Rețeaua Școlilor Model. Astfel, instituția de învățământ cu peste 900 de elevi urmează să fie reparată capital și dotată cu echipamente moderne, datorită suportului oferit de Banca Mondială. Până în prezent, Ministerul Educației și Cercetării a selectat 35 de școli pentru a le include în sistemul Rețelei

Școlilor Model. Instituțiile vor obține statutul de model atât din punctul de vedere al infrastructurii, cât și al metodelor de predare. În același timp, proiectul este sprijinit de mai multe companii private, care vor investi în Rețeaua Școlilor model aproximativ 17 mil. de lei. Inițiativa este susținută de Uniunea Europeană, PNUD, UNICEF și alte organizații internaționale.

Impactul Programului Național „Investim în Profesori”

Un atelier de lucru, organizat recent de Ministerul Educației și Cercetării (MEC), a reunit cadre didactice și manageri școlari, beneficiari ai Programului Național „Investim în Profesori.” Scopul întâlnirii a fost evaluarea rezultatelor obținute în cadrul celei de-a doua ediții a programului, analizarea experiențelor acumulate și stabilirea unor direcții strategice pentru viitor.

Marcelina Baleca, șefa Direcției Generale Politici în Învățământul General, a evidențiat semnificația acestui demers: „Aceste sesiuni ne oferă șansa de a analiza impactul programului și de a identifica noi modalități prin care să sprijinim cadrele didactice, asigurând o educație de calitate pentru toți elevii.”

Evenimentul s-a desfășurat într-un format interactiv, în care participanții au avut oportunitatea de a-și exprima opiniile și de a propune soluții pentru îmbunătățirea programului. Printre prioritățile identificate se

numără extinderea tematicilor de formare, accentuarea dimensiunii practice și consolidarea suportului oferit după finalizarea cursurilor, prin mentorat.

Până în prezent, programul a oferit cursuri gratuite pentru mai mult de 4.000 de cadre didactice din 169 de instituții, fiind susținut cu un buget de 8 milioane de lei. Această inițiativă contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale ale profesorilor și la modernizarea sistemului educațional din Republica Moldova.

Programul „Investim în Profesori” rămâne o prioritate în strategia educațională națională, având un impact pozitiv asupra calității actului educațional și a climatului din școli, pregătind profesorii să răspundă provocărilor dintr-o societate în continuă schimbare.

Recunoașterea reciprocă a actelor de studii în R. Moldova și Ucraina

Au fost inițiate negocieri în vederea semnării de Guvernul Republicii Moldova și cel al Ucrainei a unui Acord cu privire la recunoașterea reciprocă a diplomelor de studii și titlurilor științifice. În document vor fi enumerate tipurile actelor de studii, de la toate nivelurile de învățământ, care vor fi recunoscute reciproc: de la absolvirea învățământului general și până la titlurile științifice. Acordul urmează a fi încheiat pe o perioadă nedeterminată și va fi propus cât de curând spre ratificare în plenul Parlamentului moldav.

Documentul va mai recunoaște perioadele de studii de la toate nivelurile de învățământ, gradele și titlurile didactice ale personalului din învățământul general și cel profesional tehnic. Aceste măsuri caută să stimule-

ze procesul de mobilitate profesională între R. Moldova și Ucraina, facilitând totodată încadrarea în câmpul muncii a profesorilor ucraineni pe teritoriul țării noastre.

În paginile acestui număr, avem onoarea să discutăm cu doamna Lucia Chistol, o profesoară cu o carieră remarcabilă de 36 de ani în învățământ, care a jucat un rol esențial în educația copiilor din Gimnaziul „Sergiu Moraru” din satul natal, Obreja Veche, raionul Fălești. De-a lungul perioadei de activitate, doamna Chistol și-a câștigat respectul și admirația comunității educaționale, grație pasiunii și dăruirii sale neobosite. Începuturile carierei sale au fost în domeniul predării limbii ruse, iar astăzi, cu aceeași dragoste pentru educație, îi învață pe elevii limba și literatura română, oferindu-le nu doar cunoștințe, ci și valori esențiale ale identității naționale.

– Dnă Lucia, cum ați ales să deveniți profesoară și ce V-a determinat să urmați o carieră în educație?

– Am ales să devin profesoară dintr-o dorință profundă de a contribui la formarea și dezvoltarea generațiilor viitoare. Încă din copilărie, am fost fascinată de modul în care profesorii mei reușeau să îmi deschidă orizonturile și să mă inspire să îmi doresc mai mult de la mine însămi. Pasiunea pentru cunoaștere și dragostea pentru oameni m-au ghidat către această profesie. Am ales să devin profesoară din dorința de a contribui la formarea noilor generații. Am avut o profesoară de limba rusă în școală, care a avut un impact extraordinar asupra mea. Îmi amintesc cum aducea la viață fiecare poezie sau operă literară și cum ne făcea să simțim că suntem parte dintr-o lume mai mare. Atunci mi-am dat seama cât de important este rolul unui dascăl.

Decizia mea a fost consolidată de dorința de a aduce o schimbare pozitivă în viațile elevilor mei, de a le insufla curajul de a visa și încrederea de a-și realiza potențialul. Educația este, după părerea mea, cea mai puternică armă pentru a schimba lumea, iar eu mi-am dorit să fiu o parte din acest proces.

– Cum ați început activitatea didactică și ce amintiri aveți din primii ani de muncă în satul de baștină Obreja Veche?

– Primul an de predare este o perioadă intensă și memorabilă în viața unui profesor, este un an de adaptare, de învățare continuă și de consolidare a identității profesionale. Mi-am început activitatea didactică cu mult entuziasm și emoție, chiar în satul meu natal, Obreja Veche. A fost o experiență deosebită să mă întorc acolo unde am crescut și să devin, la rândul meu, ghid pentru noile generații.

La început, nu a fost deloc ușor. Resursele erau limitate, iar condițiile în care se desfășura procesul de

învățământ erau modeste. Un nou spațiu, noi colegi, noi reguli și o nouă dinamică. Totuși, acest lucru nu m-a descurajat, ci, dimpotrivă, m-a motivat să fac tot ce pot pentru a crea un mediu cald și primitor pentru elevii mei. Fiecare elev este unic și are propriul ritm de învățare și propriile dificultăți. Profesorul trebuie să găsească modalități de a răspunde nevoilor tuturor elevilor din clasă. Îmi amintesc cu drag de primul meu an de predare, când am organizat un mic spectacol cu elevii pentru sărbătorile de iarnă. Îmi amintesc entuziasmul cu care mergeam la școală, dorința de a învăța și de a împărtăși cunoștințe. Comunitatea din Obreja Veche m-a susținut, iar elevii m-au inspirat prin curiozitatea lor. Copiii erau entuziasmați, iar părinții au venit în număr mare, ceea ce m-a făcut să realizez cât de importantă era munca mea pentru comunitate. Acea atmosferă de unitate și bucurie m-a încurajat să continui și să-mi îmbunătățesc mereu metodele de predare. Primii ani au fost plini de lecții, nu doar pentru elevi, ci și pentru mine. Am învățat să fiu răbdătoare, să mă adaptez la nevoile fiecărui copil și să găsesc soluții creative în fața dificultăților. Aceste experiențe m-au format și m-au făcut să iubesc și mai mult meseria de dascăl.

Nu în ultimul rând, în paralel cu orele, am avut onoarea să gestionez și problemele gimnaziului, fiind în funcție de director adjunct.

– Ați fost direct implicată în administrația școlii ca director adjunct. Cum v-a influențat această experiență în evoluția profesională și ce provocări ați întâmpinat, având în vedere că erați destul de tânără pe atunci?

– Experiența de director adjunct pe parcursul unui an m-a ajutat să înțeleg mai bine funcționarea unei instituții de învățământ dincolo de sala de clasă. Fiind tânără, am fost nevoită să învăț rapid să iau decizii importante, să coordonez echipe și să gestionez situații dificile. Deși provocările au fost numeroase, această perioadă mi-a oferit oportunitatea de a dezvolta abilități de leadership și organizare, ceea ce mi-a influențat pozitiv evoluția profesională.

– Începând cu anul 1994, ați început să predați limba și literatura rusă cu multă pasiune. Ce V-a atras să predați anume această disciplină și care au fost momentele cele mai plăcute din acea perioadă?

– Am fost atrasă de bogăția literaturii ruse și de posibilitatea de a introduce elevii în lumea culturii și valorilor rusești. Cele mai satisfăcătoare momente au fost atunci când elevii începeau să vorbească fluent, să citească opere literare și să înțeleagă profunzimea lor, când își manifestau interesul autentic față de cultură, punând întrebări sau exprimându-și opinia despre operele studiate.

Am fost atrasă de limba și literatura rusă datorită bogăției culturale și literare pe care le oferă. A preda această disciplină a fost o bucurie, mai ales când vedeam cum elevii descopereau autori clasici, precum Tolstoi sau Dostoievski, Pușkin sau Lermontov.

– Ce V-a determinat să începeți procesul de recalificare la limba și literatura română, având în vedere că aveți o carieră de succes în predarea limbii ruse? Care a fost principalul impuls pentru a face această schimbare?

– Principalul impuls pentru a merge la recalificare a fost dorința de a mă adapta nevoilor educaționale ale elevilor și de a contribui mai mult la promovarea limbii române. Limba maternă este mult mai mult decât un simplu instrument de comunicare. Este oglinda culturii noastre, a istoriei și a identității noastre naționale. Este podul care ne leagă de trecut, de prezent și de viitor. Prin ea ne exprimăm gândurile, sentimentele și valorile. În plus, recalificarea a fost o oportunitate de creștere profesională și de diversificare a abilităților mele. Decizia de a mă recalifica a venit din dorința de a mă adapta la nevoile în schimbare ale elevilor și ale sistemului educațional. M-am simțit motivată să fac această schimbare, pentru a fi cât mai relevantă în activitatea mea didactică. Un alt imbold a fost conștientizarea importanței limbii române ca limbă de stat, dar și dorința de a mă dezvolta profesional. Am considerat că această schimbare îmi va permite să contribui și mai mult la formarea elevilor, adaptându-mă contextului educațional actual.

– Cum V-a ajutat formarea la limba și literatura rusă în interacțiunea cu elevii și colegii Dumneavoastră?

– Formarea profesională la limba rusă, obținută la cursurile din Voronej, mi-a deschis noi orizonturi pentru dezvoltarea continuă, stimulându-mi curiozitatea și încrederea în sine. Această experiență m-a ajutat să construiesc punți de comunicare, mai ales într-un mediu multicultural, și să înțeleg diversitatea lingvistică și culturală.

– Există diferențe majore între predarea limbii ruse și a limbii

române, din perspectiva unui profesor care a predat ambele limbi?

– În ceea ce privește diferențele între predarea limbii ruse și a limbii române, acestea sunt semnificative, mai ales în abordare. Limba rusă este adesea studiată ca limbă străină, ceea ce presupune o metodă mai axată pe învățarea vocabularului și a gramaticii funcționale. În schimb, limba română, fiind limba maternă, necesită o aprofundare în literatură și cultura națională, care sunt esențiale pentru înțelegerea identității naționale. Experiența în predarea ambelor limbi m-a ajutat să dezvolt metode de predare mai flexibile și adaptate nevoilor elevilor, combinând tehnici din ambele domenii.

– Cum credeți, există posibilitatea ca limba rusă, în următorii ani, să nu mai fie predată în școlile naționale?

– Relația elevilor cu limba rusă s-a schimbat de-a lungul anilor, pe măsură ce contextul sociopolitic a evoluat. Generațiile mai vechi erau mai receptive față de limba rusă, întrucât aceasta era considerată o parte integrantă a educației. Generațiile mai tinere au o motivație mai scăzută de a învăța limba rusă, dar sunt mai înclinate să învețe alte limbi străine. Totuși, există încă elevi care o apreciază, având în vedere faptul că multe informații utile pot fi găsite pe internet și numeroase filme pot fi vizionate în limba rusă.

Este posibil ca limba rusă să piardă din importanță în curriculumul școlar, dar cred că totul depinde de contextul geopolitic și de cererea din partea elevilor și părinților. Însă vreau să menționez că orice limbă străină învățată deschide noi perspective și oportunități. Consider că limba rusă va rămâne importantă pentru o anumită parte a populației din Republica Moldova, având în vedere rolul său istoric și cultural din regiune.

– Cum reușiți să echilibrați învățământul și studiile de mas-

terat? Ce impact au acestea asupra activității didactice și a relației Dumneavoastră cu elevii?

– Echilibrul între predare și studiile de masterat nu este ușor de menținut, dar este posibil cu o bună organizare. Studiile aprofundate îmi oferă perspective noi asupra predării și îmi permit să aduc inovație în metodele de lucru cu elevii. În același timp, experiența practică mă ajută să îmi îmbogățesc studiile cu exemple reale. De asemenea, înțelegerea profundă a teoriei îmbunătățește relația cu elevii, prin adaptarea metodelor de predare. Un masterat te poate ajuta să te diferențiezi de ceilalți candidați într-un mediu competitiv. Echilibrarea învățământului cu studiile de masterat necesită o bună organizare. Îmi planific riguros timpul, alocând intervale clare pentru pregătirea lecțiilor și pentru studiu. Experiența practică din clasă completează teoria studiată la masterat, ceea ce face procesul mai eficient și mai relevant. De asemenea, mențin o comunicare deschisă cu elevii și colegii, astfel încât să gestionez eventualele suprapunerii sau situații neașteptate. Motivația mea vine din dorința de a evolua profesional și de a aplica noile cunoștințe în activitatea didactică. Cu răbdare și perseverență, reușesc să integrez armonios ambele responsabilități.

Combinarea dintre masterat, lucru și familie poate fi o provocare, dar este cu siguranță posibilă.

În concluzie, studiile de masterat îți oferă o serie de avantaje care te pot ajuta să îți atingi obiectivele personale și profesionale. Un masterat este o investiție în viitorul tău.

– Doamnă Lucia, fiind atât de implicată în mediul educațional, cum ați reușit să păstrați unitatea familiei în perioadele dificile?

– Cu o bună planificare, organizare și sprijin poți să obții succes în toate aspectele vieții tale. Sunt împlinită...Dumnezeu m-a bucurat cu trei feciori, cu familiile lor împreună cu cei șapte nepoți. Am reușit să depășim perioade dificile datorită unității familiei. Fiecare și-a adus aportul, oferindu-ne sprijin reciproc.

– După 36 de ani de carieră în educație, ce sfaturi ați da celor care doresc să urmeze o carieră pedagogică în țara noastră?

– Le-aș spune că, înainte de toate, este esențial să ai pasiune pentru educație și multă răbdare. În plus, trebuie să fii deschis învățării continue și să te adaptezi la nevoile elevilor. O carieră pedagogică în Moldova poate fi provocatoare, dar este extrem de satisfăcătoare atunci când vezi impactul pe care îl ai asupra formării unor oameni. De asemenea, i-aș îndemna să fie deschisii la schimbări și să-și respecte atât elevii, cât și colegii, or, a fi pedagog este o vocație nobilă, care implică nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și modelarea viitorilor adulți.

Vă mulțumim, dnă Lucia, pentru tot ce ați oferit și pentru tot ce veți continua să oferiți tinerele minți și inimilor dornice de cunoaștere!

A intervievat

Silvia ȚURCAN

Impresii de la Târgul de carte „Gaudeamus” din București

Am avut fericita ocazie să particip la Târgul de Carte „Gaudeamus” de la București, ediția a XXXI-a, care s-a desfășurat în zilele de 4-8 decembrie 2024, în incinta Pavilionului B2 „Romexpo” din București. Acest târg este cel mai cunoscut și mai longeviv eveniment românesc cu acest profil, fiind inițiat și organizat de Radio România, singura instituție mass-media din lume care se implică într-o astfel de manieră activă în susținerea pieței naționale de carte.

„Atât Veronica Pirlea-Conovali din Republica Moldova, cât și Dunia Pălăngăanu din Giurgiu, au dat dovadă de poete care au un statut bine consolidat în cultura Neamului Românesc de pe ambele maluri ale Prutului, prin demnitatea în care trăiesc ca românce adevărate pe aceste plaiuri mioritice. Prin urmare „Două inimi surori” înseamnă harta României Mari, cu bolta cerului senin, pe care nu te mai saturi a-l privi de dimineață până seara Acum, când amândouă împlinesc o frumoasă vârstă, în fața cărora ne aplecăm cu smerenie, conștienți fiind că Pronia a lucrat ca acest act tipografic să se realizeze în condiții nelimitate de timp, suntem încrezători că România va reveni la cea care a fost cândva”.

Cartea conține câte 30 de poezii ale ambelor poete, după care urmează o postfață, semnată de poetul Traian Vasilcău și intitulată „Ne-nfricoșatele femei”, în care autorul se miră și se cutremură de curajul acestor două scriitoare: „Nu de frumusețea lor, deși aceasta este încântătoare, nu de bunătatea și

mila lor, deși acestea sunt nemimate, firești. Nu de înțelepciunea lor, care este și ea, deseori, copleșitoare. Te înfiori de bărbăția lor”!

După această postfață urmează confesiunea celor două poete-surori. Dunia Pălăngăanu și-a intitulat-o „Bun rămas, Chișinău, pe curând”, de unde spicuim începutul cu versurile: „Bun rămas, Chișinău, cetatea mea de vis,/inima-mi rămâne peste ani de-a pururi la tine./o poveste frumoasă pe frunzele clipei s-a scris,/ cu miera toamnei picurată-n pocale senine...”. M-am întors de curând de la Chișinău cu aceste versuri în bagaj. Nu a fost o călătorie turistică, ci s-adăugat încă o treaptă la luminoasa noastră zidire culturală România-Republica Moldova, intitulată „Podul spiritual Giurgiu-Chișinău” 2024. Un amplu eveniment cultural a avut loc la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău, dedicat împlinirii a 75 de ani de existență a Cenaclului literar „Lucașfărul”, pe care îl păstoresc de ani buni, și sărbătoririi Hramului orașului Chișinău”.

Poeta Veronica Pirlea-Conovali și-a intitulat confesiunea „Cred că Dumnezeu a dorit să ne întâlnim...” Spicuim câteva din mărturisirile ei: „Universitatea Populară „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte, județul Prahova, România, mai multe decenii la rând, în luna august, adună românii de pretutindeni. Ei vin aici pentru a-și împărtăși din experiența evenimentelor și a succeselor ce s-au produs în viața întregului neam românesc. Anume aici, în acest oraș de la poale de munte, în anul 2005, am cunoscut-o pe doamna Dunia Pălăngăanu, distinsă poetă, publicistă, textieră, director al Casei de Cultură „Ion Vinea”, consilier în Primăria Municipiului Giurgiu, membră a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și om de înaltă cultură. Din prima clipă și până în prezent între noi s-a creat o legătură bazată pe încredere și siguranță. Ambele avem aceleași idealuri – promovarea activă a valorilor naționale...Cred că Dumnezeu a dorit să ne întâlnim, să avem o prietenie frumoasă, cimentată în timp prin toate realizările noastre frumoase...”

La evenimentul din incinta „Romexpo” au vorbit ambele autoare despre cartea lor „Două inimi surori” și despre efortul depus pentru promovarea limbii române și a valorilor noastre spirituale și naționale.

În ziua de 7 decembrie Editura „Amurg sentimental” a lansat mai multe cărți, printre care și cartea de poezii „Trezire”, semnată de tânără poetă Camelia Mitu, câștigătoare a Marelui Premiu la Concursul de Creație Literară „Vara Visurilor mele”, ediția a XXII-a, 2024, organizat de revista „Amurg sentimental”.

O altă carte lansată a fost una

de proză, intitulată „Între liniște și agonie”, semnată de Iuliana Zamfira Buștă, colegă de la Giurgiu cu Dunia Pălăngăanu, care a venit la eveniment cu o echipă numeroasă, printre care și interprete de muzică populară, care ne-au bucurat cu câteva cântece și ne-au uns la inimă cu colinde, vestind apropierea sărbătorii de Crăciun. La standul editurii „Amurg sentimental” a fost vesel, interesant și atrăgător. Pe durata evenimentului ni s-au alăturat rând pe rând mai mulți vizitatori și cumpărători, printre care publicista Anastasia Dumitru din Constanța, maestrul Grigore Leșe și copilul cu har de geniu, Rareș Prisacariu.

Vizavi de noi s-a aflat și Editura „Știința” de la Chișinău, cu directorul Gheorghe Prini, cu redactorul Mircea V. Ciobanu, cu Ludmila Șimanschi și Sergiu Afanasie, care împreună cu P. Crăciun au organizat lansarea unui volum pentru copii, semnat de Ana Blandiana. Printre participanții la eveniment l-am văzut și pe scriitorul Emilian Galaicu - Păun, probabil reprezentând Editura „Cartier”.

Drumul la București și înapoi a fost anevoios, cu ploaie, cu ceață și negură, a fost obositor două nopți în autocar, dar efortul a meritat. Am revenit la Chișinău cu impresii bune și cu bucuria de a fi fost la acest bogat târg de carte, alături de Editura „Amurg sentimental”, alături de cele două autoare, alături de mulți alți prieteni ai mărinimosului editor Ion Machidon.

Ștefan SOFRONOVICI,
scriitor,
specialist la Centrul
Academic
Internațional „Mihai
Eminescu”

EDUCAȚIE STEAM

ȘEDINȚA CERCULUI „BOTANISTUL”

De curând, în Laboratorul de Inteligență Artificială creativă, Facultatea de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, s-a desfășurat ședința interdisciplinară a Cercului științific studentesc „BOTANISTUL” cu tema „STEAM și limbajul culorilor din lumea florilor, fluturilor, coralilor, fractalilor și personalitatea omului”.

Ședința a fost organizată și coordonată de către Eugenia Chiriac, dr., conf. univ., catedra Biologie Vegetală, și Natalia Lupașcu, dr., conf. univ., catedra Informatică și Tehnologii Informaționale, șefa Laboratorului de Inteligență Artificială Creativă.

Cuvinte de salut au avut subsemnata și Nicolai Aluchi, dr., conf. universitar, decanul Facultății Biologie și chimie, UPSC, care au evidențiat rolul tematicii cercului reflectat prin splendoarea culorilor. Culorile sunt parte din viața noastră, ne influențează dispoziția, caracterul, personalitatea etc.

Dna Eugenia Chiriac a vorbit despre actualitatea tematicii alese, menționând că educația STEAM este un mod captivant și inspirat de a conecta experimentele educaționale cu oportunitățile din viața reală. Este o abordare interdisciplinară, centrată pe rezolvarea

problemei din lumea reală, iar pentru aceasta este necesar de a le arăta elevilor/studentilor relevanța acestor activități, ajutându-i să facă legătura între ceea ce studiază, de ce studiază și cum ar putea să folosească acest lucru în viitor.

De ce culorile? Deoarece viața noastră este saturată de culoare, iar noi oamenii, suntem marcați de culori. În acest context, nici un alt aspect important al vieții noastre nu este mai complicat și mai puțin înțeles decât culoarea.

La ședință au participat: elevii claselor a VIII-a A, a VIII-a B, a VIII-a C, a VIII-a D, a IX-a A și a IX-a A de la IPLT „Spiru Haret” din mun. Chișinău, împreună cu dna Odetta Țiganaș, dr., profesoară de biologie, grad didactic superior; elevii claselor a X-a A, a XI-a A, IPLT „Alexandru cel Bun”, orașul Singera, mun. Chișinău, împreună

cu dna Natalia Antoci, profesoară de biologie, grad didactic I; dna Zinaida Chiosa, profesoară de chimie, Liceul Privat „Da Vinci”, grad didactic superior, șefa catedrei Științe și TIC, mun. Chișinău; elevii de la IPLT „Mihai Marinciuc”, mun. Chișinău, împreună cu dna Liliana Sergheev, profesoară de biologie și chimie, grad didactic I. Inspirația, creativitatea, pasiunea și responsabilitatea au fost la ordinea zilei.

O comunicare interesantă și captivantă cu tema *Culori și conexiuni: flori, design, modă* a fost prezentată de Corina Druță-Andronachi, masterandă, programul Nutriție umană, USMF „Nicolae Testemițanu”. Maria Mănăscuț, studentă la anul II, programul Biologie și chimie, UPSC, a activizat publicul cu o energie aparte, evidențiind *simbolul florilor în viața noastră și semnificația*

culorilor lor, oferind fiecărui participant la discuție câte o ilustrată confecționată manual de către ea, cu floarea și culoarea preferată. Paula Cebotaru, studentă la anul II, programul Biologie și chimie, și Irina Mardari, studentă la programul Biologie, UPSC, au captivat publicul cu informații interesante despre *fluturii Morpho și culoarea albastră irizată*, argumentând cu exemple de produse STEAM.

Un interes deosebit a avut comunicarea *Forma și culoarea Fractalilor – enigme ale naturii*, prezentată de Mihaela Bălănescu, studentă la anul II, programul Informatică, facultatea FMTI, UPSC. Anișoara Gheț, studentă la anul III, programul Ecologie, Nicu Grigorcea, student la anul II, programul Biologie și chimie, și Bogdan Catlabuga, student la anul I, programul Ecologie, facultatea Biologie și Chimie, UPSC, au animat publicul cu „*Roata culorilor*”, având la bază concursul „*Eu și culoarea mea*”. Despre *splendoarea culorilor coralilor* a vorbit Daniela Climov, studentă la anul II, programul Biologie. Zinaida Chiosa, profesoară de chimie, Liceul Privat „Da Vinci”, a interesat pe cei prezenți cu comunicarea „*Culori tradiționale: arta vopsirii firelor în portul popular românesc*”, prezentând evoluția culorii de la origini până la ia românească și demonstrând exponatele confecționate de Dumneaei. Au fost prezentate experiențe interesante, completa-

te de filmulețe inspirate, realizate de studenți, de exemplu: *Culorile fierbinți sau Cum influențează culoarea absorbția căldurii*, efectuate de către Maria Mănăscuț și Paula Cebotaru; *Culorile strălucitoare sau Ce se întâmplă când amestecăm ulei și apă?*, executat de Nicu Grigorcea. Studentul la anul II, programul Biologie și Chimie, Mihai Botnaru, a efectuat experiența *Cromatografia colorată, sau Cum putem separa culorile din cerneală*, precum și concursul „*Istețime și culoare*”.

Un grup de elevi talentați de la IPLT „Spiru Haret”, îndrumați de către Mihai Ostahi, profesor de Arte Plastice, a prezentat o *expoziție fascinantă de lucrări proprii, pline de culoare, mister și pasiune*.

Ședința s-a încheiat cu cântecul „*Galbenă gutuie*”, interpretat de elevele Alina Apostu și Ecaterina Olinyk, clasa a VII-a C, IPLT „Spiru Haret”.

La sfârșitul ședinței studenții care au participat activ, precum și profesorii, au fost apreciați cu Diploma de participare.

Toți participanții au fost captivați de momentele petrecute în cadrul ședinței, exprimându-și dorința de a mai participa la asemenea activități.

Sofia GRIGORCEA,
șefa catedrei Biologie vegetală,
facultatea Biologie și Chimie,
Universitatea Pedagogică de
Stat „Ion Creangă”,
mun. Chișinău

O zi de toamnă obișnuită, mai exact, un sfârșit de toamnă plumburiu, cețos, 27 noiembrie 2024. În această zi „faimoșii” din clasa a II-a „D”, IPLT „Alexandru Ioan Cuza”, plini de viață, curioși se îndreptau spre biblioteca „L.Rebreanu”. Mergeau mândri să-i aducă un omagiu, un cuvânt dulce de felicitare „regatului emoțiilor”, bibliotecii, la cei 17 ani de activitate. Și nu doar atât. Aveau și o întâlnire cu renumitul poet al dragostei, Ianoș Țurcanu.

Ce frumos! Două evenimente deosebite: o zi de naștere și o întâlnire de neuitat.

La mulți ani, Biblioteca noastră!

De 17 ani ne bucuri cu prezența ta în viața noastră, ne deschizi larg ușile și ne conduci către cartea preferată. Ai un trecut atât de frumos, căci, de fiecare dată, când îți trecem pragul, ne imaginăm anul 2007, noiembrie 27, anul creării tale în rezultatul colaborării cu Biblioteca

Județeană Bistrița-Năsăud din România.

În acea zi se celebra 112 ani de la nașterea marelui scriitor român L.Rebreanu, al cărui nume îl poartă instituția.

La mulți ani, Biblioteca noastră!

Atunci, cu 1200 exemplare de carte, acum - cu 36.460 de exemplare. Atunci, cu 2 săli, acum - cu câteva săli distincte, care sunt destinate pentru utilizarea resurselor necesare de către cititori. Oficiul Copii, sala de împrumut la domiciliu pentru adulți, sala de lectură pentru adulți.

Ești adorată de toți, de la mic la mare. Fiecare își găsește preferința pe rafturi. Noi, pedagogii, îți datorăm și formarea personalității copilului prin cartea ta artistică, prin textul literar descoperit între coperte, textul, care stă alături de arta sunetelor muzicale și arta culorilor. Adevărat, cartea contribuie și la

„Regatul Emoțiilor”

dezvoltarea armonioasă a copilului, îl îmbogățește spiritual.

„Marii” mici cititori din clasa a II-a „D” și-au pășit pragul în toamna anului 2023, când au primit Cardurile Inteligente.

Ce mândri au fost! Primul lor card... Iar mai apoi, cu cea mai mare

plăcere s-au strecurat prin lumea magică a poveștilor, legendelor, poeziei. Toate împreună ofereau și oferă plăcerea de a urmări peripețiile unui erou, posibilitatea de a forma dragostea și respectul față de carte, ca mijloc important de intrare într-o lume fabuloasă, plină de surprize.

Măria sa, Cartea, atât de multe poate să ofere... Dar câtă lume bună adună în jurul ei - scriitori, poeți, interpreți - Oameni ai Frumosului.

Și atunci când elevii din clasa a II-a „D” au venit să-ți spună „La mulți ani”, au făcut-o împreună cu poetul Ianoș Țurcanu. Ce bine a sunat felicitarea! Micii cititori au rețut și memorat conținuturi, au interpretat și dramatizat după un etalon artistic, și-au exprimat atitudinea într-un mod expresiv.

Ianoș Țurcanu - poet al iubirii;
Ianoș Țurcanu - poet al copilăriei;

Ianoș Țurcanu - poet al gândirii.
„E minunat că iubirea nu are nevoie de vreun motiv”. Din aceste considerente, copiii au recitat versurile îndrăgitei poezii cu o dragoste necondiționată. „Fapte bune să aduni”, „Doi lei”, „Șoricelul educat”,

„Veverița la școală”, „Ploaia”, „Fulgul fermecat”, „Moș Crăciun are mobil”, „Maimuța”, „Vâră cu cercei”, „Hipopotamul”, „Meseriile” și multe alte poezii au atins fiecare coardă emoțională a poetului.

Ianoș Țurcanu - poetul chemat de cuvinte, chemat de admiratorii săi pentru o urare „La mulți ani, Biblioteca noastră „L.Rebreanu” - „Regatul Emoțiilor”.

Silvia CRICOVAN,
învățătoare,
grad didactic unu,
IPLT „Alexandru Ioan
Cuza”,
mun. Chișinău

UNIȚI ÎN CUGET ȘI-N SIMȚIRI

După cum se știe, data de 1 decembrie a fost stabilită, printr-o lege promulgată încă din 1990, drept Ziua Națională a României, aceasta marcând un moment important din istoria țării: pe 1 decembrie 1918 a avut loc, la Alba Iulia, Adunarea Națională a României, unde s-a votat unirea regiunilor Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș cu Patria-Mamă, după ce, la data de 27 martie 1918, respectiv 28 noiembrie 1918, organele reprezentative ale Basarabiei și Bucovinei votaseră unirea cu România. Ziua Națională a României este marcată prin evenimente patriotice, ce se desfășoară în mai multe orașe din țară, sub diferite forme, prin parade militare sau ceremonii de depuneri de coroane și jerbe de flori la monumentele eroilor, și se oficiază slujbe specifice „Te Deum” (imn creștin), prin care sunt pomeniți eroii neamului românesc, care au luptat pentru Marea Unire de la 1918.

...Iată că, în acest sfârșit de toamnă-început de iarnă calendaristică, de Ziua Națională a României, ne-am reîntors în Patria-Mamă, deoarece anume aici se simte cel mai profund pulsul acestei mari sărbători. Este o zi în care, indiferent de vârstă, fiecare român trebuie să simtă mândrie și unitate, o zi în care

toate inimile noastre bat în unison pentru identitatea noastră națională, pentru România. Această sărbătoare a patriotismului ne amintește de respectul față de țară, de valorile culturale moștenite, de limbă, istoria și frumusețea României, de înaintașii noștri care și-au jertfit viața pentru unitatea tuturor românilor, pentru Neam și Țară.

Ziua Națională a României a fost sărbătorită nu numai la București și Alba Iulia, dar și în orașele Ploiești și Vălenii de Munte, județul Prahova, unde se păstrează tradiția ca marea sărbătoare a tuturor românilor - 1 Decembrie -, să fie marcată cu mare fast. Cu această frumoasă ocazie, în perioada 30 noiembrie-02 decembrie 2024, un grup de cadre didactice și elevi din raionul Cantemir, conduși de Ana Burduja, metodist superior, Direcția Generală Învățământ Cantemir, s-a aflat în vizită în orașul Vălenii de Munte, județul Prahova, la invitația Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Ploiești, județul Prahova (președinte de onoare c-l (r) Constantin Chiper), a Societății Culturale „București-Chișinău”, filiala Prahova (președinte ing.Neculai Ursu), a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Vălenii de Munte,

județul Prahova (președinte Nicolae Moise, c-l), și a lui Liviu Gheorghe, patronul pensiunii „Vera și Livia”, care ne-a și găzduit cu mare drag.

Aici am savurat din plin din istoria, cultura și meritele neamului românesc de peste Prut: orașul Ploiești (Orașul Aurului Negru) și Vălenii de Munte (Cetate de Cultură), am trăit o adevărată incursiune în timp și am rămas profund impresionați de locurile istorice, îndeosebi Parcul Bucov, Ploiești, unde se află Aleea Făuritorilor României Mari și Muzeul „Constantin Stere”. Participanții la această frumoasă sărbătoare au rămas plăcut impresionați de manifestarea din preajma Monumentului Eroilor din Cimitirul Eroilor din orașul Vălenii de Munte, înălțat în

memoria celor căzuți pe câmpul de luptă pentru reîntregirea neamului. A fost ținută o slujbă religioasă, depuneri de flori și coroane, discursuri din partea autorităților, un moment de reculegere. Au fost rostite cuvinte de profund omagiu pentru jertfa adusă de feciorii neamului pe altarul libertății și independenței Țării. Grupul de cadre didactice și elevi au participat și la alte activități consacrate Zilei Naționale a României, inclusiv la programe culturale-artistice, la care au evoluat și elevii din IP Gimnaziul „Valeriu Hanganu”, satul

Cociulia, Cantemir, și anume grupul vocal „Mlădițele cociulene” (cond. artistic - Valentina Balan), grupul de dansuri populare cu titlul de ansamblu model „Șoimii Neamului” (Tatiana Balan) cu un program de cântece patriotice și dansuri populare, fiind apreciați și aplaudați de către cei prezenți. Am rămas profund impresionați și de vizitarea Mănăstirii Zamfira din localitatea Lipănești, important monument de arhitectură și artă a patrimoniului cultural românesc, care este pictată de vestitul pictor român Nicolae Grigorescu, în pragul căreia am fost întâmpinați cu zâmbetul larg deschis de către maica Filotea, o femeie cu suflet mare. Iar în dimineața zilei de 01 decembrie 2024 grupul a vizitat Casa Memori-

unde au legat prietenii cu elevii de acolo, iar în urma vizitei s-a semnat acord de parteneriat între IP Gimnaziul „V.Hanganu”, s.Cociulia, prin reprezentantul legal, director Tatiana Sava, cu Colegiul Național „N.Iorga”, director Marghioala Andrei-Maria, exprimând dorința comună de a consolida în continuare colaborarea bilaterală în domeniul educației, istoriei, culturii și lingvisticii.

Am rămas impresionați de tot ce-am văzut și auzit! Atât elevii, cât și cadrele didactice au apreciat la justa valoare ospitalitatea gazdelor, care demonstrează o dată în plus valorile spirituale ce ne unesc, simțirea românească, identitatea limbii, istoriei și culturii românești! Toate locurile, toți oamenii care ne-au întâmpinat cu sufletul larg deschis, ne-au dat lecții de istorie, patriotism, omenie. Am trăit emoții înălțătoare, de nedescris, de aceea ne propunem ca Proiectul „Educație fără frontiere” să aibă continuitate și să contribuie de dezvoltarea direcției strategice „Formarea continuă a cadrelor didactice, istoria și cultura românească, prin schimb de experiență profesională.”

...An de an, de Ziua Națională a României - 1 Decembrie -, ne reîntorcem cu inima și cu pasul în Țara-Mamă! Și-n momente ca acestea, granițele dintre noi se surpă și nu mai există „dincolo” și „dincoace”. Redevenim punți peste Prut, or, vine vorba, între frați nu se pun hotare! Chiar dacă încă ne mai despart frontierele, dragostea de neam, limbă, tradiții, țară niciodată nu pot fi date uitării.

Natalia CÎRLAN,
profesoară de limba
și literatura română,
Gimnaziul „Valeriu Hanganu”,
s.Cociulia, raionul Cantemir

Omagiu Zilei de 1 Decembrie

CONCURSUL „CONȘTIINȚA NAȚIONALĂ” LA GIMNAZIUL DIN SADOVA RĂZEȘEASCĂ

De multe ori, atunci când se întâmplă să văd, în mod obișnuit, la știrile de la televiziuni, careva miting ori întrunire a socialiștilor cremlinezi, încerc să privesc cât mai adânc la fețele lor. Văd chipuri de vorbitori de limba rusă, care au iluzia că ar fi mai în siguranță sub oblăduirea lui Putin și nu într-o republică liberă și democratică; văd fețe ale unor conaționali moldoveni, păcăliți de liderii socialiști cum că pot întoarce roata vremii înapoi și ei vor fi din nou tineri, și vor lucra în colhoz, și vor cumpăra pâine cu 16 copeici; văd tineri și tinere despre care mă întreb cu stupoare cum este posibil ca niște oameni așa de tineri să fie contaminați de această ideologie falită, în ziua de azi, când există atâta informație? Gândul mă duce la școală și la misiunea ei civică: și-o îndeplinește, nu și-o îndeplinește, și dacă nu, poate este cazul să o ajutăm în acest sens?... De aici, ideea unui concurs în satul natal, unul care ar contribui la ridicarea nivelului de conștiință națională a tinerilor prin cunoașterea dureroasei noastre istorii.

În preajma Zilei Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, în Gimnaziul din Sadova Călărășilor s-a desfășurat prima ediție a Concursului

lui „CONȘTIINȚA NAȚIONALĂ. Premiile familiei Bulat”, care a solicitat elevilor din clasele superioare ale instituției să demonstreze bune cunoștințe în materie de Istorie și Cultură a Poporului Român. Tema celei dintâi ediții a concursului – „Ce am aflat eu de la părinți, bunici, rude și consăteni despre deportările staliniste din anii 1940, 1941, 1949”, în urma cărora a suferit și satul meu de baștină, Sadova, raionul Călărăși” – a fost una suficient de dificilă pentru elevii de vârstă gimnazială, or, aceasta încă nu le-a fost predată la disciplina Istorie.

Am constatat cu bucurie că elevii gimnaziului, ghidați cu multă dedicație de către dna prof. Luiza Arhip, director adjunct pentru educație și coordonator al proiectului, au participat activ la concurs, studiind izvoare, intervievând consăteni, revelând minunate calități narative și o competență ridicată în folosirea mijloacelor electronice. Au ieșit învingători mai mulți elevi. Premiul I i-a revenit elevei Galina Lisnic din cl. a IX-a; Premiul II – lui Gheorghe Topală din cl. a VIII-a; Premiul III – tandemului Ionuț Malendra și Sergiu Avornic, elevi în cl. a IX-a. De Mențiuni s-au învrednicit: Gheorghe Lisnic, cl. a VII-a

(Mențiune de gradul I), Petru Ciobanu, cl. a IX-a, și Valeria Vremeș, la fel, elevă în cl. a IX-a. Toți elevii au demonstrat cunoștințele de temele asupra subiectului propus: deportările staliniste ale poporului nostru în Siberia de gheață, tragedia și violența acestora.

Galina Lisnic, laureata Premiului I, a intrat abrupt în temă după o introducere succintă, nu doar documentată istoric, ci și profund trăită personal: „Deportările staliniste reprezintă una dintre cele mai tragice pagini ale istoriei noastre. În satul meu natal, Sadova, aceste evenimente au lăsat urme adânci în sufletele oamenilor și au afectat viețile multor familii. Am avut ocazia să discut cu rude și consăteni despre aceste întâmplări, iar poveștile lor de viață m-au ajutat să înțeleg mai bine impactul acestor deportări asupra comunității noastre”. Eleva ia interviu la un șir de consăteni – Parascovia Jantuan, Rahela Ungureanu, Metodie și Elisabeta Anghel, – cărora subiectul deportărilor staliniste le este, până azi, dureros de apropiat, or, în urma

puri precum controlul populației, suprimarea opoziției, exploatarea resurselor sau purificarea etnică. Gheorghe Topală relatează povestea amară a bunicii sale, Zinaida Costăș (Tighinean), care a fost deportată în Siberia cu întreaga familie pe motive de credință religioasă. „Au luat ce au apucat – haine, pături, ceva hrană – și au plecat, lăsând în urmă cuibușorul drag și satul natal. Cel care a fost nedespărțit de ei și i-a însoțit pe tot drumul exilului a fost Dumnezeu lor în care se încredeau”, scrie elevul. Același dotat elev aduce în eseu și un omagiu străbunicului său, Ștefan Vulpe, cunoscut din povestirile bunicii sale, prof. Ioana Topală. Primar de Sadova în perioada României Mari, Ștefan Vulpe, care era un om de o rară verticalitate, a fost executat prin împușcare de către bolșevici în anul 1944.

Ionuț Malendra și Sergiu Avornic, laureați ai Premiului III-i, au menționat că „deportările din s. Sadova fac parte dintr-un capitol tragic al istoriei Basarabiei sub regimul sovietic, că ele au avut loc în contextul

s-a învrednicit de Mențiune de gradul I, este una absolut matură pentru vârsta sa fragedă: „În urma acestor interviuri am înțeles cât de fragilă poate fi libertatea și cât de ușor se poate pierde aceasta atunci când un regim totalitar acaparează puterea”.

Laureații concursului au primit diplome, seturi de carte, premii în bani. Nimeni dintre participanți nu a rămas fără o carte sau fără ciocolată, or, profesoara lor de Istorie, Luiza Arhip, sprijinită de rudele sale, a dorit să aprecieze munca tuturor copiilor! Cu sprijinul Primăriei SADOVA, jud. SUCEAVA (primar dl Mihai Constantinescu), așa cum am convenit apriori, elevii-învingători, însoțiți de către 2 profesori, vor merge pe 3 zile în excursie în Țara-Mamă, și anume, în Sadova, jud. Suceava, vizitând locuri istorice și mănăstirești din vecinătatea minunatului sat de munte.

Evenimentul a continuat cu o prelegere a prof. Luiza ARHIP în tema românității noastre și a Marii Uniri de la 1918, urmat de minunate cântece patriotice, interpretate de copii și de sceneta „Moș Ion Roată și Unirea”. Directorul Gimnaziului Sadova, Liliana VASILIEV, a oferit tot sprijinul pregătirii evenimentului, la fel și Clubul „Vârsta de Argint”, condus de prof. Maria Vulpe, care, dincolo de participarea activă la desfășurarea acestuia, a organizat o agapă de final, în cadrul căreia toți au putut socializa și proiecta pașii de viitor ai proiectului.

La festivitatea dedicată Zilei Marii Uniri, în care a fost încadrat și Concursul „CONȘTIINȚA NAȚIONALĂ. Premiile familiei Bulat”, au fost prezenți mai mulți locuitori ai satului, evenimentul fiind onorat de către părintele-paroh al Bisericii Sf. Nicolae din Sadova, Valeriu Enachi, precum și de primarul comunității, dl Tudor Anghel, care au adresat celor prezenți cuvinte de felicitare, primarul promițând pe viitor sprijin consistent în organizarea manifestărilor culturale ale gimnaziului, iar părintele-paroh anunțând călătoria enoriașilor comunității Sadova în vechea capitală a Moldovei, or. Iași, în chiar zilele sfințelor sărbători de Crăciun.

Am avut inima cât o pâine să-mi revăd consătenii, să comunic cu ei, să oferim în sprijin lor de modest elevilor în credința că adevărul, competența și studiul contează și este în beneficiul tău ca om care te revendici dintr-un popor, dintr-o limbă, dintr-o cultură; este în beneficiul Patriei tale mici, Basarabia, a Patriei tale istorice, România, – în beneficiul viitorului nostru românesc și european.

Eugenia BULAT
Fotografii: Valeriu BULAT

acestora au suferit părinții și bunicii lor care, într-o neuitare, le-au povestit despre toate câte au pățimit.

Concluziile premiantei sunt uimitor de mature: „Interviul cu dna Rahela Ungureanu ne oferă o perspectivă unică asupra vieții deportaților, dar și asupra puterii de adaptare și de iertare pe care această familie a demonstrat-o”. Sau: „Aceste interviuri ne oferă o înțelegere mai profundă a evenimentelor din trecut, dar ne invită și să reflectăm asupra modului în care am putea preveni pe viitor repetarea unor astfel de tragedii. Este important să reținem că istoria nu este doar o succesiune de fapte, ci și o mulțime de vieți și drame, care merită să fie cunoscute și respectate. În această ordine de idei, eseu explorează nu doar povestea deportărilor, ci și impactul pe care acestea l-au avut asupra identității comunității Sadova, demonstrând cum amintirile colective pot contribui la formarea unei conștiințe sociale mai puternice. Pământul nostru, blagoslovit de Dumnezeu și harnicii gospodari sadoveni, de-a lungul vremurilor, a trecut prin multe năpaste: naturale, sociale și politice. Dar cel mai veninos ghimpe a fost infipt în inima bonomă a sadovenilor de către neașteptatele deportări pe meleaguri străine. Neocrotiți de nimeni, fără drept de apel”.

Informându-se corect din izvoare, elevul Gheorghe Topală, laureat al Premiului II, oferă explicit definiția deportărilor: deportările reprezintă o practică prin care un regim politic sau o forță ocupantă mută forțat grupuri mari de oameni din teritoriile lor de origine cu sco-

acelorași politici represive pe care le aplica Rusia șovină în toate teritoriile ocupate în anii 1940-1950. Elevii au scris în eseu lor și despre Troițanomonument din centrul satului natal, în memoria victimelor deportărilor staliniste. Aceasta a fost inaugurată în anul 2014, în timpul mandatului de primar al dnei Ecaterina Dodon, la inițiativa cetățeanului sadovean Vladimir Dodon și susținută de întreaga comunitate”. Interviul acestor doi elevi conține confesiunile profesoarei de istorie, dna Luiza Vulpe, despre destinul dramatic al străbunicului său Ion Vulpe, primar al s. Sadova în perioada 1932-1940, în timpul României Mari, și deportat cu familia în Siberia.

Elevul Gheorghe Lisnic a intervievat câțiva consăteni de la care a aflat mai multe opinii despre foamea din 47-48, dar și despre deportările staliniste. Concluzia acestui elev, care, fiind doar în cl. a VII-a,

Gimnaziul din satul Cunicea, reabilitat energetic

Edificiul Gimnaziului din satul Cunicea, raionul Florești, a fost reabilitat energetic cu suportul Centrului Național pentru Energie Durabilă (CNED). Astfel, au fost instalate ferestre și uși de tip termopan și s-a efectuat izolarea termică exterioară a pereților cu o suprafață totală de aproximativ 3 mii de metri pătrați. Drept consecință favorabilă, volumul consumului de gaze naturale a centralei termice ce aparține instituției se va putea reduce cu 760 000 de kWh sau cu 539 475 de lei pe an.

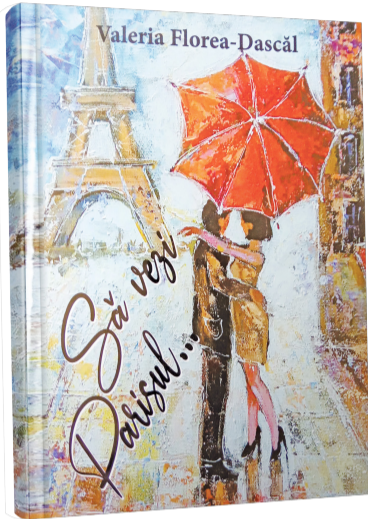
Bugetul total al proiectului a constituit 3,878 milioane de lei, dintre care CNED a oferit peste 2,9 milioane, Primăria contribuind cu circa 970 000. În plus, Centrul a asigurat o asistență tehnică coresponsătoare, prin supravegherea lucrărilor, elaborarea devizului de cheltuieli și expertiza tehnică, garantând pe viitor un consum energetic eficient și sustenabil.

Este de menționat că Centrul Național pentru Energie Durabilă se mai preocupă de atragerea și gestionarea resurselor în vederea finanțării și promovării unor proiecte și programe în domeniu, într-o modalitate durabilă și ecologică.

Să vezi Parisul... și să trăiești

Valeria Florea-Dascăl, jurnalistă și scriitoare, circa douăzeci și cinci de ani a activat în Televiziunea de Stat, fiind autoare și moderatoare a serialului de emisiuni „Schifele Valeriei Dascăl”. În anii 1999-2007 s-a aflat în Austria, însoțindu-l pe soțul său, Ambasadorul Petru Dascăl, într-o misiune diplomatică. În toată această perioadă a scris și a publicat în săptămânalul „Literatura și arta” pagini din jurnalul său vienez, pe care mai apoi le-a adunat în volumele „Brad frumos cu amintiri” și „Desertul amar”. După acestea au urmat 6 romane, 12 culegeri de nuvele documentare, 4 monografii documentar-istorice.

... Acum e în căutarea împlinirii unor visuri ale părinților, nerealizate și spulberate de moara vieții. Despre unul din aceste visuri aflăm din cartea scriitoarei Valeria Florea-Dascăl, intitulată „Să vezi Parisul...”

Cartea a fost lansată recent la Biblioteca „Transilvania” din sectorul Ciocana al capitalei, în prezența unui public numeros și select: scriitori, profesori, bibliotecari, cititori de rând, membri ai clubului „Lectură generoasă”. Cartea este dedicată tatălui scriitoarei, Denis Florea, fost profesor de limbă franceză și director de școală din satul Chiperceni, raionul Orhei, care a visat toată viața lui să vadă Parisul și așa și nu l-a văzut. Acest vis a căpătat contur post-factum, prin intermediul fiicei sale, adică a autoarei Valeria Florea-Dascăl și fiului ei Petru P.Dascăl, nepotul regretatului învățător. Cum a decurs acest „botez” literar de această dată, o să puteți face o concluzie sumară sau exhaustivă din luările de cuvânt ale unor vorbitori – membri ai clubului de cititori „Lectură generoasă”, precum și a autoarei.

Alexandra Tănase: „Cartea Valeriei Florea-Dascăl am citit-o de două ori. Prima lectură a fost pen-

tru satisfacerea suflotească, a doua - pentru a face o analiză a ei. Vocabularul cărților doamnei Valeria pare unul simplu, nesofisticat. Însă lectura este cognitivă, deoarece este un autor care a citit foarte mult. Putem zice că este un jurnal de călătorie cu foarte multe informații. Eu, care am studiat la școală limba franceză, ca și mulți alți moldoveni, cunoșteam câte ceva despre Paris, de aceea când au fost descrise anumite locuri, clădiri, nume de scriitori din Paris îmi erau familiare. În școală am avut un profesor de franceză foarte bun, care, la fel, avea visul și iluzia de a vedea acest Paris, exact ca și tatăl Valeriei. Cartea este structurată în 10 capitole, fiecare capitol este un tablou aparte care conține anumite sentimente, emoții de călătorie. Această carte este una luminoasă, este o carte despre frumos, despre etern. Notre-Dame de Paris, deși a suferit un incendiu, face parte din acest etern, ca și Luvrul, ca și alte edificii frumoase și istorice.

Valeria Florea-Dascăl: „Este o lansare de carte un pic neobișnuită, pentru că este în cadrul clubului de cititori „Lectură generoasă”, condus de doamna Alexandra Tănase, fostă profesoară de limbă și literatură română. Eu sunt copil de învățător, mama a fost învățătoare, tata la fel. Aceasta educație care se implantează din copilărie, ca să fii exemplar, rămâne pentru toată viața. Și, totodată, rămâne pentru toată viața atașamentul și respectul față de profesia de pedagog. Eu când mă duc în vizită în orice școală, gimnaziu, liceu, mă simt ca acasă. Eu am crescut în acest mediu. Cartea aceasta eu am scris-o dintr-o răsufare, cum e dragostea dintâi, cu tot sufletul, cu toată inima.

Mariana Bahmaru, actriță, fost crainic la Radio Moldova: „Am colaborat cu Valeria la televiziune, atunci stăteam în cadru, iar dumneai pregătea textele. Mi-am dat seama că are talent de a scrie din momen-

tu când mi s-a dat să citesc prima istorioară pe care a scris-o. Am zis că Dumnezeu i-a ținut mâna pe cap și harul acesta îl are până acum. Aș vrea să-i doresc să mai scrie cărți interesante ca și aceasta. Mulțumesc tuturor care ați citit această carte și v-ați exprimat impresiile!”

Tudor Palladi, critic literar: „Avem în față o carte scrisă de o mână talentată, care cunoaște libertatea cuvântului. Ea are această libertate de a dialoga cu sine. Este un roman al memoriei. Parisul este un cuvânt care a provocat-o. Și în jurul acestei provocări dumneai ne invită într-o călătorie interioară. Chipurile ne poartă prin Paris, dar, de fapt, ea ne poartă și prin copilăria ei. Prin durerile neamului, pentru că românii ajunși la Paris nu s-au dus de flori de cuc. Autoarea a perseverat când a scris acest roman, inspirându-se de la Hemingway ce înseamnă creația. Iată cum a înțeles rostul scrierii acestei cărți autoarea: „Aveam im-

presia că mi-a fost pusă sarcina de a realiza o misiune supremă, Parisul părându-mi un munte pe care urma să-l cuceresc. Ori cel puțin să-l fac să mă accepte în hotarele împărăției sale...” Este un gând foarte profund. Este un roman al memoriei istorice. Iată cum încheie eu cronică despre acest roman: „Să vezi Parisul...” este un roman al memoriei cultural-milenare a celor două surori latine, cu rădăcini romanice, și nu numai, și mai este un roman de destin al acestora. Talentul cu care a fost scris rămâne pe seama Duhului Sfânt, la care a făcut școală autoarea din marea ei dragoste față de Viața Istoriei și de Istoria Vieții!”

Marcela Mardare, editoare: „Sunt niște lecții de viață care s-au ținut în fața noastră. Pe mine, desi-

gur, că m-a impresionat această carte și apreciez gestul domnului Tudor Palladi, care l-a numit roman. Pentru că am avut și eu o idee, că toate cărțile Valeriei Dascăl sunt romane-destine. Pentru că ea în fiecare carte a vorbit despre mai multe destine. Ce m-a impresionat mai mult în această carte? Eu cărțile Valeriei le citesc de vreo trei ori, cel puțin, și nu numai ca redactor. Ea reușește să găsească detalii, are un spirit de observație foarte fin. Este o carte impresionantă, plină de emoții, de trăiri!”

Parascovia Onciu, directoarea Bibliotecii „Transilvania”: „Am citit cartea și m-a impresionat, la fel ca și alte cărți ale Valeriei Florea-Dascăl, cum ar fi „Brad frumos cu amintiri” și altele. Acum, într-un fel, îl comemorăm pe domnul profesor Dionisie Florea. Îmi amintesc cum el a venit în clasă și a început să ne povestească despre Franța, ca să învățăm limba franceză și ne-a povestit cât e de mare Franța, și cum omul a putut să l ridice o asemenea construcție ca turnul Eiffel pe mijloacele care erau atunci. În 1989, cu un grup de bibliotecare, am ajuns și eu la Grenoble, dar la Paris am fost doar sub turnul Eiffel. Această carte poate fi și un ghid cultural pentru multă lume, care ar dori să viziteze Parisul sau a fost și l-a văzut doar în trecut.”

Elena Penu, membră a clubului „Lectură generoasă”: „Am citit cartea și mi-a plăcut foarte mult. Am fost și eu în Paris în 1980. Citind această carte, nu numai că vrei să

ajungi la Paris, dar să vrei să știi mai multe despre toți scriitorii, sculptorii, toți românii care au trăit acolo... Am văzut Notre-Dame de Paris, Luvrul, ne-am plimbat pe malul râului Sena. Vreau să mai văd Parisul, dar vreau să-l văd așa, cum l-a văzut doamna Valeria. Vreau ca toată lumea să aibă un asemenea ghid!”

Cartea „Să vezi Parisul...” e o revenire la genul de jurnal, deși autoarea ne atenționează, în subtitlul cărții, că e „mai mult decât un jurnal de călătorie”. Iar criticul literar Tudor Palladi susține că e un roman-destin sau roman cu elemente de jurnal, vom completa noi. E așa sau altfel, rămâne să-și spună punctul de vedere specialiștii în domeniu. Esențialul, în cazul dat, e ca lucrarea prezintă interes pentru cititori și cred că, în bună parte, ea și-a atins scopul. De fapt, avem de a face cu un gen de proză memorialistică, îmbinată cu genul jurnalului de călătorie. Titlul cărții Valeriei Florea-Dascăl „Să vezi Parisul...” este previzibil, e o parafrază a zicerii scriitorului american Ernest Hemingway: „Să vezi Parisul și să mori...” Autoarea a intrigat cititorul să citească cartea și să afle la finalul ei ce se ascunde după acele puncte de suspensie din titlul cărții. Și anume, deznodământul îl aflăm la sfârșitul volumului, când, la fel, printr-o parafrază reușită, autoarea și protagonistă cărții ajunge la concluzia: „Să vezi Parisul și... să trăiești.”

Andrei VIZIRU

Ioana-Alexandra Șomîtcă: ghid pentru o educație colaborativă și empatică

Ioana-Alexandra Șomîtcă, autoare a unui ghid destinat profesorilor și părinților, își prezintă viziunea despre un sistem educațional care pune accent pe colaborare și dezvoltare emoțională, alături de cunoștințele teoretice. Într-un interviu, acordat recent pentru edupedu.ro, aceasta a discutat despre importanța unei educații care să nu se limiteze doar la învățatura academică, ci să încurajeze formarea unui caracter sănătos și responsabil în rândul tinerelor generații.

ie să fie consolidate prin comunicare constantă și transparentă, pentru a sprijini dezvoltarea elevilor. Respectiv, prin intermediul ghidului pe care l-a creat propune metode cu care părinții și cadrele didactice pot lucra împreună, pentru a crea un mediu educativ favorabil, în care elevii să se simtă susținuți și încurajați.

Formarea continuă a cadrelor didactice – esențială pentru educația de calitate

Un alt punct important pe care îl abordează Șomîtcă este necesitatea formării continue a cadrelor didactice. Conform opiniei autoarei, educația se află într-o continuă schimbare, iar profesia de cadru didactic trebuie să evolueze pentru a răspunde noilor provocări. Formarea continuă a profesorilor nu doar că le îmbunătățește competențele pedagogice, dar îi ajută să înțeleagă mai bine nevoile elevilor și să adapteze metodele de predare în funcție de diversitatea acestora. Prin intermediul ghidului său, Șomîtcă propune soluții pentru dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice, punând accent pe empatie și adaptabilitate.

Dezvoltarea emoțională a elevilor – un aspect esențial în educație

Ghidul Ioanei Șomîtcă pune un accent deosebit și pe educația emoțională, un domeniu care este adesea neglijat în educația tradițională. Autoarea subliniază că, pe lângă cunoștințele academice, elevii trebuie să învețe să-și gestioneze emoțiile și să dezvolte abilități sociale, esențiale pentru succesul lor personal și profesional. Crearea unui mediu în care elevii pot explora și înțelege propriile emoții le va permite să devină indivizi echilibrați, capabili să facă față provocărilor viitoare.

Importanța unui mediu educațional deschis și integrat

Șomîtcă își încheie viziunea despre educație cu o chemare către un mediu educațional mai deschis, inte-

grat și colaborativ, în care toți actorii implicați – profesori, părinți și elevi – își pot asuma responsabilitatea pentru succesul educațional. Ea crede că învățământul poate înflori dacă se va pune un accent mai mare pe relațiile umane și pe dezvoltarea abilităților emoționale, nu doar pe cele academice. Acest model educațional ar putea servi drept model pentru o educație mai echilibrată și mai sustenabilă în viitor.

Din acest considerent, autoarea încurajează pe toți cei implicați în procesul educațional să adopte un mindset deschis și să pună în aplicare ideile și recomandările prezentate în ghidul său. Ea consideră că implementarea unor astfel de inițiative va aduce beneficii nu doar elevilor, ci și întregii comunități educaționale, pregătind o nouă generație de tineri, capabili să contribuie activ la schimbările necesare în societate.

În viziunea sa, succesul educațional nu poate fi atins fără o colaborare activă între profesori, părinți și elevi. Șomîtcă consideră că relațiile dintre acești trei actori trebu-

Cupa Președintelui raionului Hâncești la lupte greco-romane și-a desemnat câștigătorii

Cupa Președintelui raionului Hâncești la lupte greco-romane, rezervată cadeților, în mod tradițional a fost găzduită de satul Buțeni, localitate cu sportivi de renume, cu obiceiuri cultural-sportive frumoase, cunoscute atât în raion cât și în țara întreagă. La turneul ce s-a desfășurat pe 7 decembrie a.c. au participat în jur de 100 de copii din mai multe raioane și școli sportive din Republica Moldova, cum ar fi: Hâncești (satele Buțeni și Fundul Galbenei), Ialoveni (Bardar și Ruseștii Noi), Căușeni (Ucrainca), Fălești, Cahul, Dubăsari, Bender, Chișinău (Liceul Republican cu Profil Sportiv și Liceul Internat Municipal cu Profil Sportiv), per total 12 echipe.

La ceremonia de deschidere a turneului au fost prezenți: Iurie Levinschi, președintele raionului Hâncești; Aliona Grigoraș, vicepreședinte; Vasile Moraru, consilier raional; Iraidă Popa, specialist în domeniul tineretului și sportului; Vladimir Chirița, directorul Școlii de Sporturi pentru copii și juniori, Hâncești; Ion Harbuz, primarul satului Buțeni; Lilia Barcari, directorul Gimnaziului „Anton Bunduchi” din Buțeni; Alexei Postolachi primvicepreședinte al Federației Sportive Naționale de Trântă din Republica Moldova.

De asemenea, în sală la eveniment au asistat antrenori, profesori, reprezentanți ai diferitelor echipe, părinți și copii. Moderatorul competiției, Alexei Postolachi, Antrenor Emerit al Republicii Moldova, de baștină din acest sat, a menționat că Buțenii au o faimă de localitate ce a dat țării sportivi de mare valoare, cum ar fi Igor Beșleaga, Maestru Internațional al Sportului, multiplu campion mondial la proba de luptă la brâu, precum și Maeștri ai Sportului la diferite genuri de lupte Vasile și Petru Bunduci, Mihai Stafii, Anatol Lupașcu, Victor Tașcu, Grigore Borș, doctorul în pedagogie sportivă Irina Garbuz, ș.a.

„De asemenea, din localitatea noastră provin tineri sportivi, premianți la Campionate naționale: Constantin Tașcu, Ion Bunduchi, Alin Chitic, Denis Paraschiv, toți fiind deținători ai medaliei de bronz în categoriile lor de greutate, adjudecate la Campionatul Țărilor Balcanice. Sunt mândru că provin și eu din această localitate frumoasă. Aici

a fost fondată echipa de fotbal de fete „Fragolino”, cu rezultate remarcabile la nivel de raion, aici evoluează și ansamblul folcloric „Vatra”, al cărei conducător artistic este Tatiana Barcari, un promotor neobosit al tradițiilor valorii culturale ale neamului”, a specificat Alexei Postolachi.

În cadrul ceremoniei inaugurale, o elevă a clasei a VIII-a, Nadejda Avram, discipola Tatianei Barcari, a interpretat cântecul „Ce frumos”, impresionând publicul spectator prin prestația sa diafană. După care au început competițiile, așteptate cu nerăbdare de amatorii și susținătorii

sportului, prezenți în număr mare în sală. În cântarul lor de greutate campioni au devenit: Eduard Nour (26 kg), Pavel Ghimp (38 kg), Cristi Chitic (41 kg), Ilie Ghimp (44 kg), Denis Paraschiv (52 kg) – cu toții din Buțeni, precum și Sergiu Stoianov (23 kg), Serghei Verbanov (32 kg), Nichita Alexev (62 kg, tustrei de la Școala Sportivă din Bender, Bogdan David (35 kg), Mihai Cadimschi (38 kg), ambii din Fălești, și Nicolai Cernăuț (62 kg), elev la LIMPS. În clasamentul general, de titlul suprem s-a învrednicit echipa din Buțeni, pe locul doi s-a situat lotul din Bender, podiumul de premiere fiind completat de luptătorii din Fălești.

„Mulțumim mult tuturor participanților, copiilor, antrenorilor, invitaților care au fost prezenți în număr impresionant la acest eveniment. Este foarte important pentru noi, profesorii, pentru copiii din Gimnaziul nostru, pentru întreaga localitate că acest eveniment sportiv a fost organizat și găzduit anume aici, în locurile pitorești ale Buțenilor. Avem tineri studenți din localitate care sunt încadrați în câmpul muncii și în calitate de antrenori: spre exemplu, Nicoleta Scurcan practică judo, iar Victor Tatărev este profesor de educație fizică, dându-ne motive întemeiate de bucurie și mândrie”, a remarcat cu satisfacție Lilia Barcari, directorul Gimnaziului din localitate.

Campionii și premianții în toate categoriile de greutate și vârstă au intrat în posesia de cupe, medalii, diplome și maiouri sportive. Arbitru și secretar principal al concursului au fost desemnați Vasile Bunduchi și respectiv Dumitru Sava, Antrenori Emeriți ai Republicii Moldova, care și-au exercitat în mod exemplar obligațiile. Competiția a fost organizată și susținută financiar de Consiliul raional Hâncești, Școala Sportivă raională, Primăria localității și administrația Gimnaziului „Anton Bunduchi” din Buțeni.

Valentina POSTOLACHI,
director adjunct pe instruire,
IP Gimnaziul
„Anton Bunduchi” din Buțeni

Campania „Biblioteca de sub brad” – colectare de cărți pentru copii

A fost lansată campania „Biblioteca de sub brad”, aflată la cea de-a III-a ediție. Astfel, sub bradul din Casa Guvernului, în perioada 3-20 decembrie a.c. vor fi colectate cărți pentru copii din toată țara. La campanie sunt invitați să se alăture doritorii de a contribui la promovarea lecturii: instituții publice, companii comerciale și persoane fizice.

Cărțile pot fi aduse zilnic, între orele 12-17, la Casa Guvernului, intrarea fiind de pe strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni. Donațiile de carte din acest an vor fi repartizate la acele centre de plasament pentru copii și spitale din țară care au amenajate spații dedicate micilor cititori. De remarcat că anul trecut, prin campania „Biblioteca de sub brad” au fost distribuite în peste 50 de biblioteci școlare circa 5 500 de cărți.

ATENȚIE! CONCURS!

Ministerul Educației și Cercetării al R.Moldova anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- **director al Instituției Publice Colegiul de Ecologie din Chișinău;**
- **director al Instituției Publice Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni;**
- **director al Instituției Publice Colegiul Politehnic din Bălți;**
- **director al Instituției Publice Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul.**

Informațiile cu privire la condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md
Telefoane de contact: 022 233560; 022 233564; 022 234609

Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț anunță concursul pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- **director al IP Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, mun Edineț;**
- **director al IP Liceul Teoretic „Sofia Kovalevskaia”, or. Cupcini;**
- **director al IP Gimnaziul Brătușeni, s. Brătușeni.**

Informații privind participarea la concurs pot fi găsite pe pagina WEB a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț (detsedinet.md)

Tel. de contact: 0246 22097

Data-limită de depunere a dosarelor este 13.01.2025.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1324.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,
Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>